

Kaj pa gledališka sporočilnost?

Richard Rodgers, Oscar Hammerstein II.: **Moje pesmi moje sanje**, režija **Matjaž Pograjc**, glasbena delavnica Musiké in Prešernovo gledališče Kranj.
 Bertolt Brecht: **Opera za tri groše**, režija **Tatjana Peršuh**, diplomatska produkcija 4. letnika Akademije za gledališče, radio, film in televizijo.

Ana Perne

Dve izmed zadnjih predpoletnih gledaliških premier povezuje glasba; obenem ima njuna produkcija tudi neki poseben značaj, zaradi česar je, kot se zdi, treba nanju pogledati (tudi) z druge perspektive – do neke mere, seveda. Četudi upošteevamo, da je družinski muzikal *Moje pesmi moje sanje* v Prešernovem gledališču Kranj nastal na pobudo pevke in glasbene pedagoginje **Simone Vodopivec Franko** in v koprodukciji z njeno radovljiško glasbeno delavnico *Musiké* – zaradi česarasedbo sestavljajo tako profesionalni kot ljubiteljski ustvarjalci – vendarle ne moremo mimo dejstva, da gre za repertoarno postavitev kranjskega gledališča (prvo na seznamu uprizoritev naslednje sezone), ki jo podpisuje režiser **Matjaž Pograjc**. In če upošteevamo, da gre pri novi uprizoritvi Brechtove *Opere za tri groše* za diplomsko produkcijo letošnjega četrtega letnika Akademije za gledališče, radio, film in televizijo, vseeno ne moremo mimo vprašanja, ali je dosledna, v odrskih rešitvah

tudi dovolj funkcionalna in estetsko čista izpeljava tega velikega (glasbenega) zalogaja tudi dovolj trdna v smislu uprizoritvene celostnosti.

Gorenjsko obarvani muzikal

Zgodba, iz katere je nastala najprej broadwayska, nato pa še hollywoodska uspešnica *Moje pesmi moje sanje*; temelji na resničnih (četudi za potrebe »širšega prodora« znatno prirejenih) dogodkih v življenju družine von Trapp. Prva slovenska uprizoritev, ki jo (že) spretni prevod **Andreja Rozmana - Roze** umesti v osrčje gorenjskega okolja, sledi tem uspešnostnim smernicam, čeprav si s potenciranjem določenih potez na trenutke prizadeva, da bi do vsega skupaj pravzaprav vzpostavila distanco. A ta prizadevanja so brez pravega rezultata: v ospredje namreč stopi zaporedje večinoma precej dobro izvedenega petja in eklektično koreografirane (**Mojca Horvat**), za igralce vidno obremenjujočega plesa (oziroma giba), ki pristaja na princip vsečnosti – tako kot komercialno uravnana celota, pregnetena s pravo gorenjsko klenostjo in odrsko

prikazana z odpirajočo in zapirajočo se scenografijo (avtorskega tandema **Estrihi & Ometi**), na kateri boljčijo naravnost popreproščane scenske ilustracije **Marije Nabernik**. Okoljsko zaznamovanost mestoma podkrepi še gorska kostumografija **Borisa Arivukovića - Emigranta**; nekatere druge režijske odločitve, ki pričajo o višeležeči geografski umeščenosti – kot denimo začetni Marijin prizor, ko se ta predstavi plezalno opravljena (na kranjski premieri jo je z dobršno mero kmečke grobosti v drži oziroma neposrednosti v izražanju odigrala **Vesna Pernarčič Žunčič**) – pa pravzaprav delujejo odvečno.

Ne bi pa bilo odveč, če bi bil v uprizoritev, ki bo najprej zaradi prepoznavne vsebine, nato pa zaradi svojega lahkotnega značaja nedvomno pritegnila množice, vpisan še kakšen sporočilni poudarek (dramaturgijsko podpisujeta **Martinka Postrak** in **Amelia Kraigher**). Pograjčeva režija slovenskih pesmi in sanj namreč v to glasbeno upeto, igralsko ponekod pretirano, karikirano, drugod premalo suvereno podobo predstave prinaša le malokaj idejno (ali avtorsko) oprijemljivejšega.

Groteskno naličena beraška opera

Če se je ansambel gorenjskega muzikla kot celota glasbeno dejansko izkazal (in pri tem bi poleg navedenih veljalo omeniti vsaj še igralko **Asjo Kahrimanović** v vlogi **Else Schraeder**), pa povsem enako drži za igralke in igralce letošnjega četrtega letnika AGRFT (pod mentorstvom Mileta Koruna in Matjaža Zupančiča). V uprizoritvi Brechtove »beraške opere«, ki so jo prikazali v Stari elektrarni, so namreč izstopale prav izvedbe songov. S pomočjo na odru prisotnih mladih glasbenih izvajalcev (pod dirigentskim vodstvom za kuliso skritega **Žarka Prinčiča**) so glasbene vložke v dogajanju podajali v celoti najbolj izstopajoča **Viktorija Bencik** kot karakterno odrezava, tudi v mimiki in gestiki izrazita **Polly**, **Ana Dolinar** kot njena z aristokratskim ponosom na vrhu beraške hierarhije držeča se mati **Celia Peachum**, **Domen Valič** kot njen zviti mož in izvedenec v beraških pretkanostih, **Klemen Slakonja**, ki poleg vloge upognjenega policijskega šefa drugje pokončno vpeljuje dogajanje, pa **Ana Hrčbar** kot z življenjsko grenkobo navzeta, a svojo (telesno) obrt

obvladujoča **Jenny** in seveda **Uroš Kaurin** kot uglajeni, gosposko ves čas fini **Mackie Nož**. V razbojniški trojici svoje komične prijeme pokazujejo **Luka Cimprič**, **Jurij Drevenski** in **Jure Lajovic**, ki se drugje prelevijo v policista, cipo ali berača, tako kot **Jure Henigman** – v ospredju kot proseč vbojajme ali kot stasita ženska – in **Nina Ivanišin**, prav tako prehajajoča med vlogami, dokler ne končno zavrešči kot **Lucy**.

Na kulisno večnamenskem, funkcionalno izkoriščenem prizorišču scenografa **Tomaža Lešnjaka**, v karakterno osnovani kostumografiji **Nataše Peršuh** in groteskni odrski maski **Saše Godejša** ter z večkratnim, nekonsistentnim in zato motečim uhajanjem iz spon knjižnega jezika (lektorica je bila **Tatjana Stanič**) se tokratna uprizoritev Opere za tri groše v režiji **Tatjane Peršuh** (in ob pomoči dramaturginje **Maruše Majer**) pokaže kot precej igralsko, ne pa tudi notranje dinamična. Ohlapnosti v strukturi se pridruži (in jo pravzaprav »pogoji«) nezadostna učvrščenost v sporočilnosti, zaradi katere si bo bolj kot v celoti tokratno diplomsko produkcijo zapomniti po posameznih igralskih nastopih.